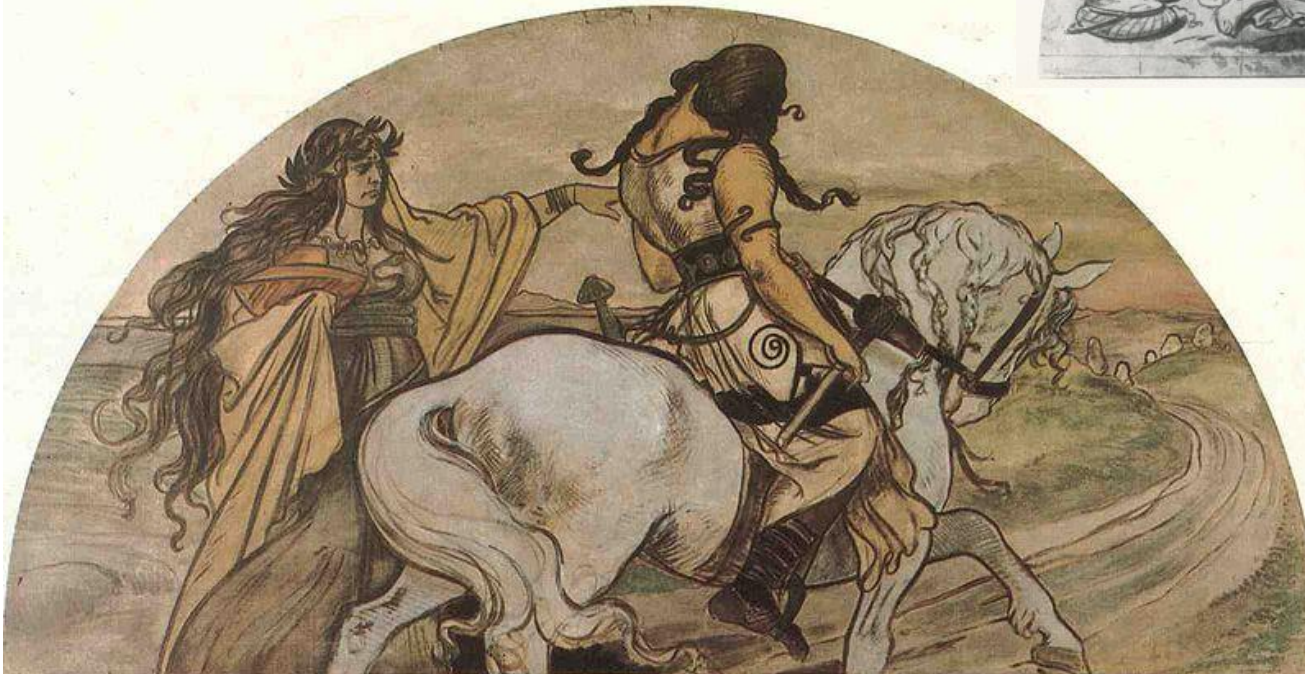

Literatura pro děti a mládež I

3.

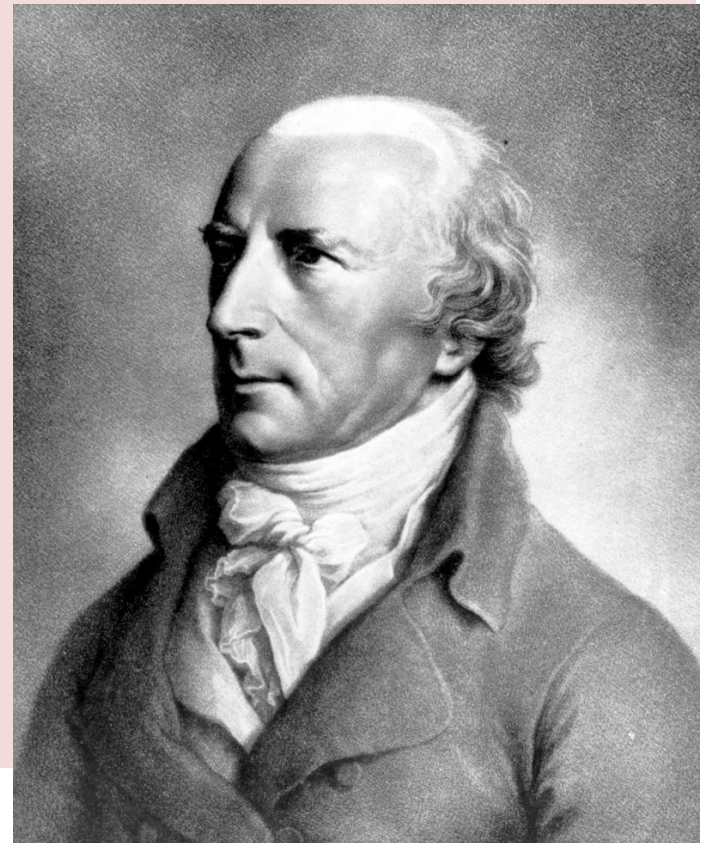

LPDM a četba mládeže v národním obrození

- LPDM jako pomocnice výchovy školské a výchovy církevní, ne samostatné, soběstačné odvětví.
- Učebnice, čítanky, dějepřavy, katechismy atd.
- Beletrie a populárně-naučné texty s výrazným didaktickým akcentem.
- Zásadní postavení překladů a adaptací zahraničních, kvantitativně zvláště německých, děl.

LPDM a četba mládeže v národním obrození – texty výchovné

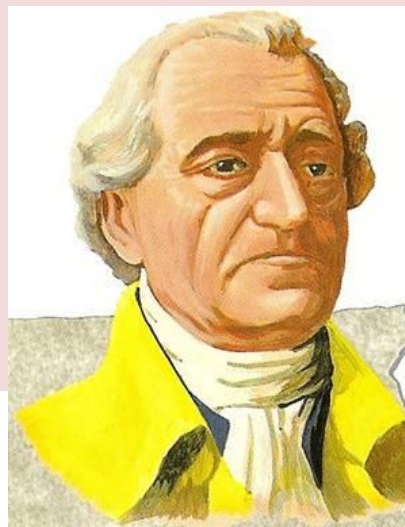
- V počátcích je výrazné postavení díla **Joachima Heinricha Campeho** (1746-1818) – *Mladší Robinson* aj.
- Inspirují se jím např. **Josef Prokop** (*Mravná naučení pro mládež sedlskou*) nebo **Jan Rulík** (Campe-Rulík: *Cvičení dítek, Příkladové šlechetných dítek* aj.).

LPDM a četba mládeže v národním obrození – Krameriova škola

- **Václav Matěj Kramerius (1753-1808)**

Ezopovy básně spolu s jeho životem (vydal, 1791), *Žert a pravda*, vydával historické knihy, dobrodružné, cestopisy, přeložil *Mladšího Robinsona*.

LPDM a četba mládeže v národním obrození – Krameriova škola

- **Václav Rodomil Kramerius (1792-1818)**

Nové Ezopovy bajky (1815), pověsti, povídky, např. Král Václav a krásná Zuzana,

Život, činy a uvržení do pekelné

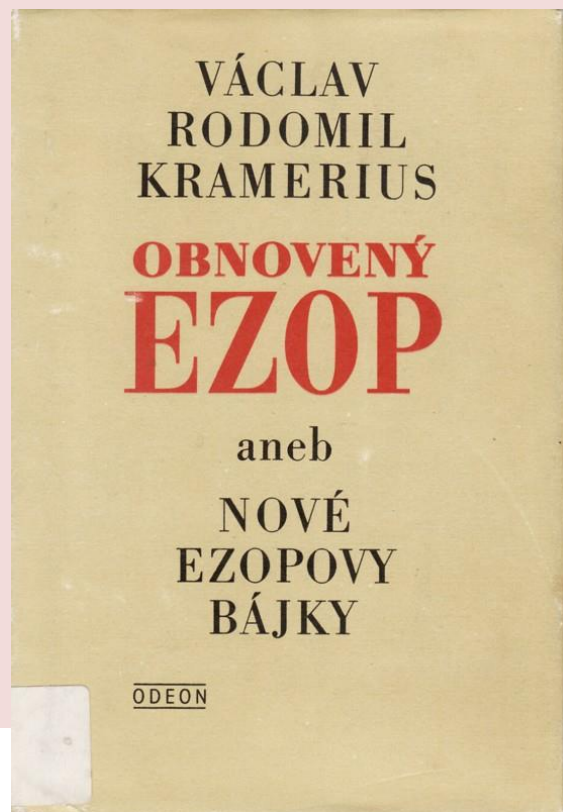
propasti doktora Jana Fausta,

Rybrcol na Krkonošských horách,

překlad Vystěhovalci do Brazílie

anebo Chaloupka u Gygytonhonky

(Elizabeth Beecher-Stoweová)

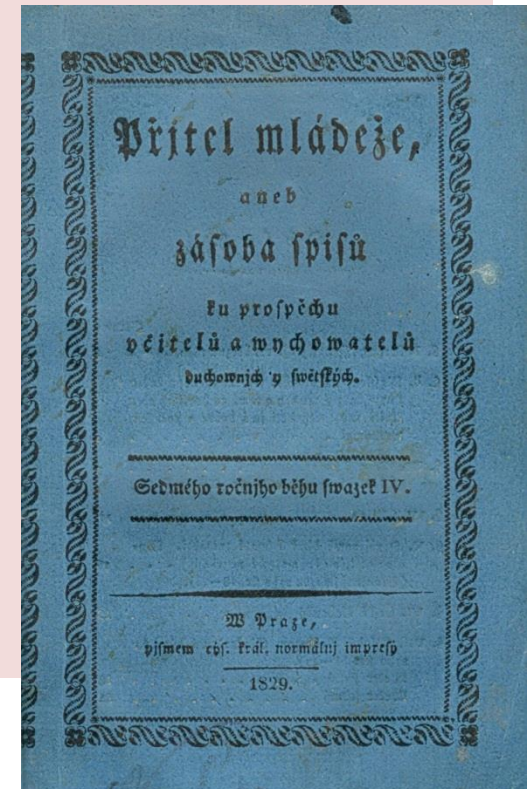

LPDM a četba mládeže v národním obrození – Krameriova škola

- **Prokop Šedivý (1764-1810)** – *Amazonky aneb Děvčí boj v Čechách pod správou rekyně Vlasty* (1792)
- **František Jan Tomsa (1753-1814)** – čítanky, slabikáře, naučení
- **František Bohumil Tomsa (1793-1857)** – překlady Grimmů, Dumase aj.

LPDM a četba mládeže v národním obrození – další autoři

- **Jan Hýbl** (1786-1834) – *Dobrá Fridolín a bezbožný Dětrich* (1834), časopis *Rozmanitosti*, sborník *Paleček* (1834)
- **Josef Chmela** (1793-1847) – psal do *Rozmanitostí*, *Přítele mládeže*, verše, např. *Bajky pro děti* (1821)
- **Josef Liboslav Ziegler** (1782-1846) – editor *Přítele mládeže*, překladatel Fénelona aj.

LPDM a četba mládeže v národním obrození – další autoři

- **Matěj Josef Sychra (1778-1830)**, časopis *Povídatel, Kratochvilník*
- **Vincenc Zahradník (1790-1836)** – *Bájky Vincencia Zahradníka* (1832)
- **Václav Štulc (1814-1887)**

Jimramov, dům M. J. Sychry

LPDM a četba mládeže v národním obrození – výchovná próza

- Marie Antonie Pedálová
- Magdalena Dobrobromila Rettigová
- Vojtěch Nejedlý (1772-1844) – *Ladislav a děti jeho* (1807)

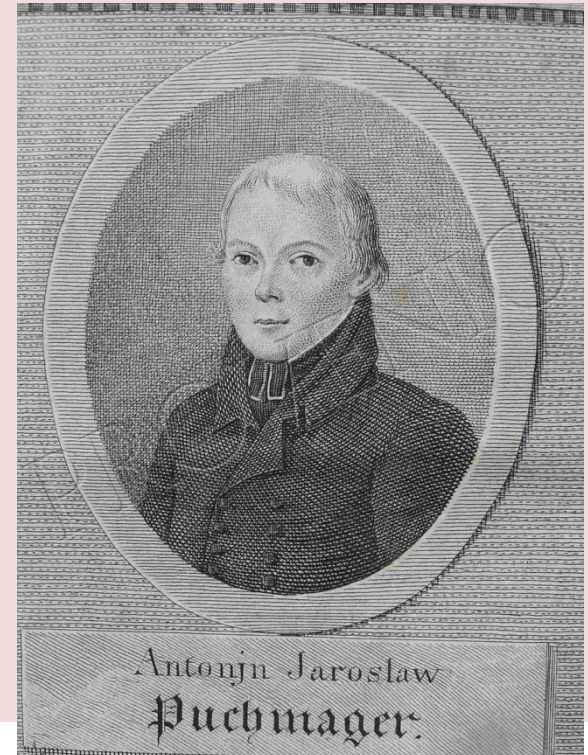
LPDM a četba mládeže v národním obrození – pro školu a církev

- **Jakub Jan Ryba** – kancionály
- Čítanky, učebnice dějepřavy, katechismy aj.

LPDM a četba mládeže v národním obrození – Puchmajerova škola

- **Antonín Jaroslav Puchmajer (1769-1820)** – bajky Lafontaine, *Óda na jazyk český*, almanachy
- **Vojtěch Nejedlý**
- **Šebestián Hněvkovský**
(1770-1847) – *Vnislav a Běla*
- **Bohuslav Tablic**
- **(Václav Thám)**

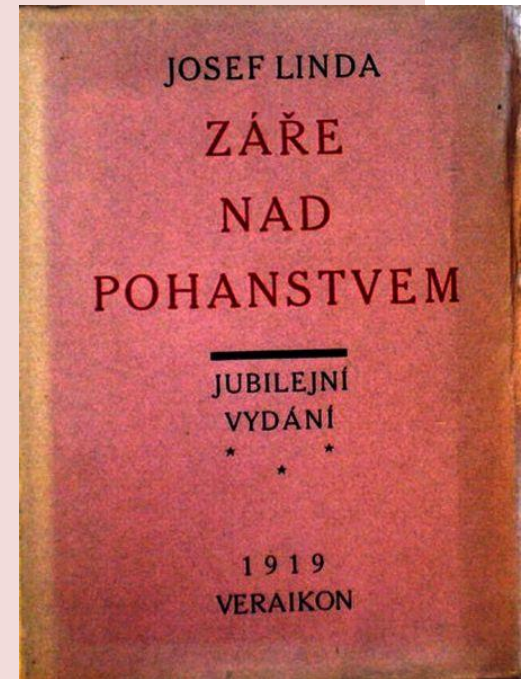
LPDM a četba mládeže v národním obrození – Jungmannova škola

- **Josef Jungmann (1773-1847)** – *Oldřich a Božena* (1806), *Slovesnost* (1820, 1845, 1846), *Historie literatury české* (1825)
- **Josef Linda**
- **Václav Hanka**

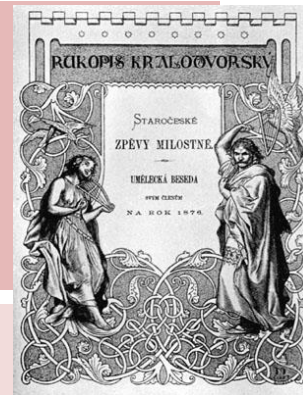
Václav Hanka ve věku 30 let

(Antonín Machek, 1821)

LPDM a četba mládeže v národním obrození – Jungmannova škola

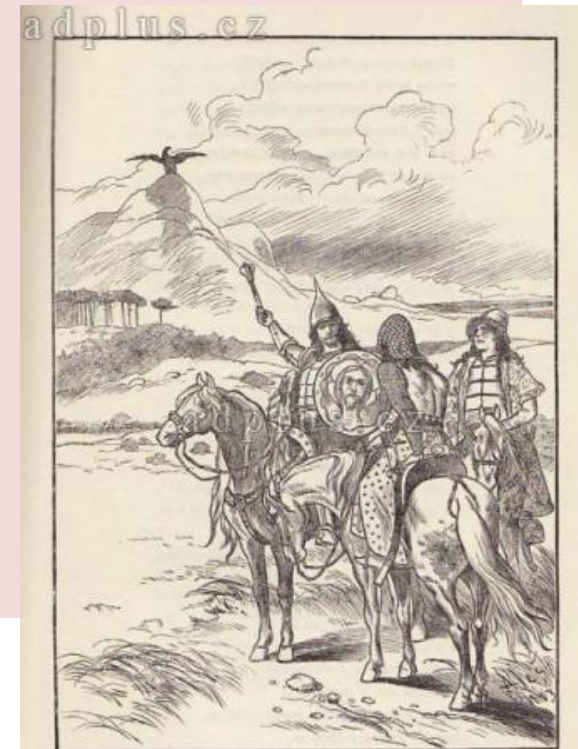
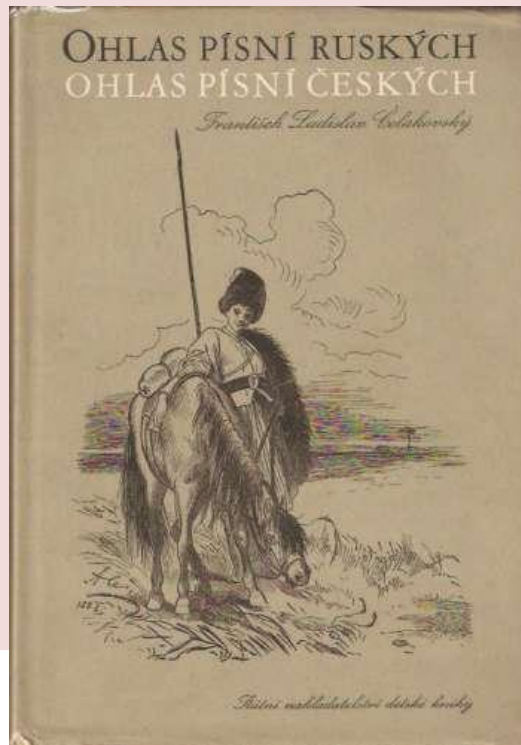
- *Rukopisy královédvorský a zelenohorský* – význam

LPDM a četba mládeže v národním obrození – ohlasový směr

- **František Ladislav Čelakovský (1794-1852)** – *Ohlas písní českých* (1829), *Ohlas písní ruských* (1839), *Mudrosloví národu slovanského ve příslovích* (1852)

LPDM a četba mládeže v národním obrození – ohlasový směr

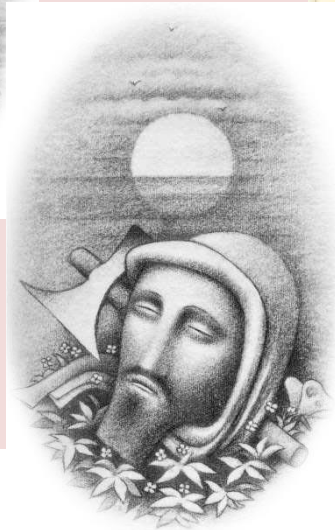
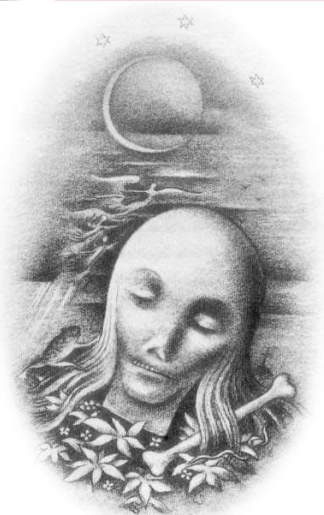
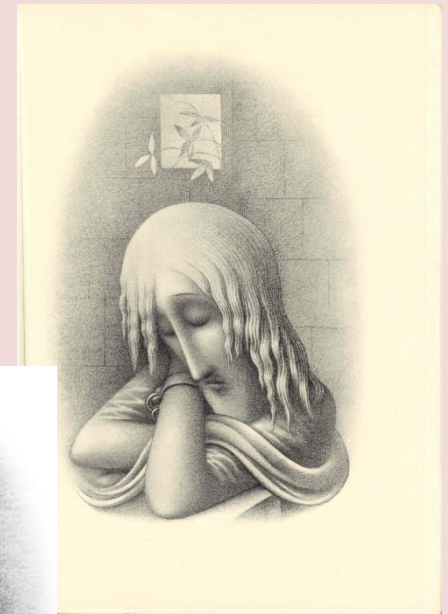
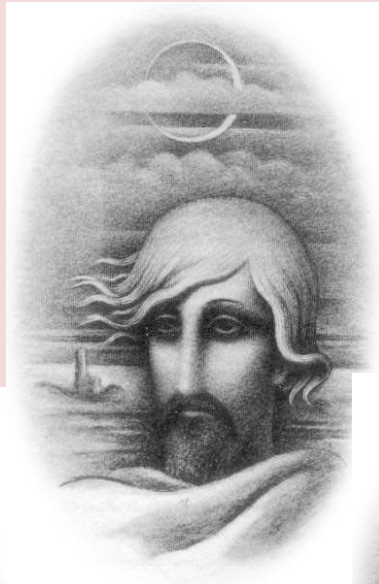
- **Karel Alois Vinařický (1803-1869)**

Hodinky (modlitby) maličkých, Abeceda česká, Kytka, dárek malým čtenářům, Kytka básniček aj.

LPDM a četba mládeže v národním obrození – romantismus

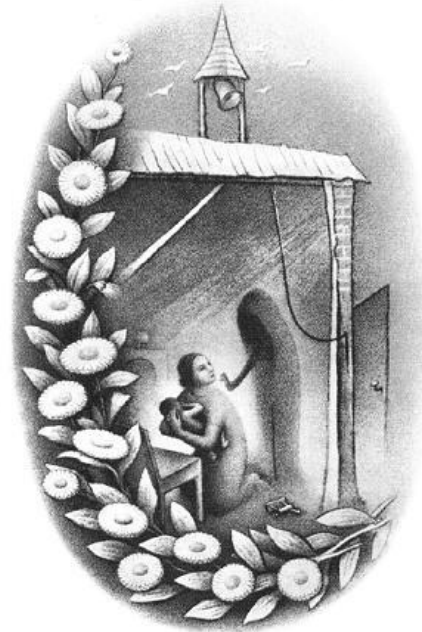
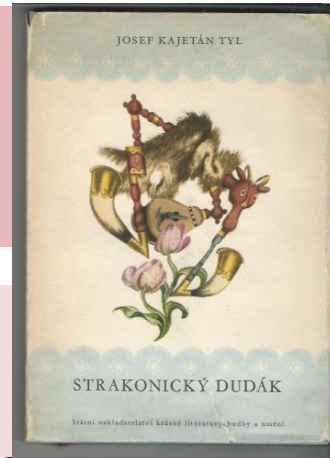
- **Karel Hynek Mácha (1810-1836) – *Máj* (1836)**

LPDM a četba mládeže v národním obrození – romantismus

- **Josef Kajetán Tyl (1808-1856)**
- **Karel Jaromír Erben (1811-1870) – *Kytice z pověstí národních* (1853)**

Děkuji vám za pozornost!

